

- у лізинговому договорі може бути передбачено право викупу лізингового майна лізингоодержувачем до або після закінчення строку договору;
- за домовленістю сторін у лізинговому договорі може бути передбачена прискорена амортизація лізингового майна згідно із законодавством України з подальшим повідомленням про це податкових органів;
- термін лізингу майна визначається за домовленістю сторін згідно із законодавством України, але не може бути більшим строку його повної амортизації.

З точки зору комплексу відносин лізингова операція складається з двох взаємозв'язаних частин: відносин з купівлею-продажем, і відносин, пов'язаних з тимчасовим користуванням майном. З точки зору обов'язкового права дані відносини можуть бути реалізовані за допомогою двох видів договорів: купівлі-продажу і лізингу [3, с. 10].

Враховуючи вищезазначене, можна зробити висновок, що лізинг як унікальний фінансовий інструмент є важливою частиною підприємницької діяльності, особливо для підприємств-виробників, що розвивають збут власної продукції. Лізингові відносини сприяють формуванню додаткових джерел фінансування підприємницької діяльності та розвитку малого та середнього бізнесу в державі.

Список використаних джерел

1. Топішко Т. І. Принципи, функції та механізми лізингових операцій // Вісник НУВГП Серія «Економіка». 2008. №4. С. 207-213.
2. Лісовська Н. Фінансово-економічна сутність лізингової діяльності // Вісник КНТЕУ. 2010. С. 92-101.
3. Бондаренко В. М., Бондаренко Л. М. Економічний зміст лізингу та його види // Збірник наукових праць ВНАУ. 2012. С. 8-14.

Мельничук Наталія Юріївна,
доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Національна академія статистики, обліку та аудиту.

ДОРОЖНЯ КАРТА БЮДЖЕТНОЇ ГРАМОТНОСТІ

Революція Гідності відкрила новий етап в історії розвитку громадянського суспільства в Україні, продемонструвала вплив громадськості на суспільно-політичні перетворення, стала поштовхом для оновлення та реформатування системи влади в країні. Підписання у 2014 р. Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами зумовило нові виклики у відносинах держави та громадськості, що постали з необхідності запровадження європейських правил та підходів до таких відносин на основі принципів, закріплених в Угоді [1, с. 9].

Останніми роками взаємозв'язок органів державної, місцевої влади та населення варто охарактеризувати як малоефективний. Недостатня прозорість у

бюджетній сфері зумовлюють низький рівень довіри з боку населення. Це призводить до правового нігілізму, громадської пасивності, низького рівня бюджетної грамотності, недостатньої участі представників громадськості в обговоренні та прийнятті управлінських рішень в бюджетній сфері. Тому дослідження питання активізації та залучення громадськості у бюджетну сферу через розвиток бюджетної грамотності є надзвичайно важливим. Адже це підвищить спроможність населення у моніторингу прозорості формування та використання бюджетних коштів; забезпечить діалог між органами державної, місцевої влади та населенням; покращить обізнаність всіх учасників бюджетного процесу.

Бюджетна грамотність допомагає зрозуміти ключові бюджетні поняття і використовувати їх, з одного боку, органам державної влади та органам місцевого самоврядування при прийнятті управлінських рішень, а з іншого – населенню при здійсненні громадського контролю в бюджетному процесі. Тому для підвищення ефективності бюджетного контролю і ступеня його прозорості розроблено і запропоновано Дорожню карту бюджетної грамотності. Вона передбачатиме співпрацю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, науково-освітніх установ і населення. Її реалізація сприятиме поглибленню знань про бюджет держави, бюджетний процес, бюджетний менеджмент тощо.

Дорожня карта бюджетної грамотності включає 5 етапів, кожний з яких відображає організаторів, доповідачів і слухачів заходів, які дають можливість узгодити інтереси всіх учасників (законодавчої, виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, наукових установ та освітніх закладів) і досягти результативності в певний період запровадження Дорожньої карти бюджетної грамотності. Розглянемо запропоновані етапи:

I етап: лютий 2020 р. – проведення семінару на тему «Бюджетна грамотність у суспільстві», головним організатором якого є Комітет Верховної Ради України з питань бюджету. На цьому етапі передбачаються участь та виступ представників Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування Міністерства освіти та науки України, Інституту економіки та прогнозування НАН України, Науково-дослідного фінансового інституту, Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового управління». Слухачами цього семінару є представники органів місцевого самоврядування та ВНЗ, які мають спеціалізовані вчені ради за спеціальностями 08.00.08. – Гроші, фінанси і кредит, 08.00.03. – Економіка та управління національним господарством; ВНЗ, які мають кафедри, що готують фахівців за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». За результатами семінару слухачі оволодівають концептуально-теоретичними основами управління бюджетним процесом у сучасних умовах. Кожен учасник отримує сертифікат, який засвідчує його участь у цьому заході та є підставою для подальшого поглиблення знань.

II етап: квітень 2020 р. – проведення семінару на тему «Перспективи розвитку бюджетної грамотності в Україні». Головними організаторами цього семінару є Комітет Верховної Ради України з питань бюджету і

Департамент атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування Міністерства освіти та науки України. На цьому етапі передбачаються участь і виступи представників законодавчої та виконавчої влади, Департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування Міністерства освіти та науки України, органів місцевого самоврядування. Слухачами цього семінару є представники ВНЗ, які мають спеціалізовані вчені ради за спеціальностями 08.00.08. – Гроші, фінанси і кредит, 08.00.03. – Економіка та управління національним господарством; ВНЗ, які мають кафедри, що готують фахівців за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». За результатами семінару учасники оволодівають теоретико-методологічними, методичними та практичними основами управління бюджетним процесом у сучасних умовах. Слухачам видається свідоцтво про підвищення кваліфікації.

III етап: травень 2020 р. – проведення спільної відкритої прес-конференції «Результати підвищення бюджетної грамотності в Україні». Її організаторами є Комітет Верховної Ради України з питань бюджету і Департамент атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування Міністерства освіти та науки України. Під час цього заходу учасники ознайомлюються із загальними тенденціями та перспективами розвитку бюджетного менеджменту в Україні, пропонують власні підходи до його вдосконалення. Учасниками відкритої прес-конференції є всі заінтересовані кандидатури, які пройшли попередню реєстрацію, та отримують відповідний сертифікат.

IV етап: вересень-грудень 2020 р. – обмін досвідом. Він передбачає взаємовідвідування наукових конференцій, круглих столів і міні-семінарів; організацію днів відкритих дверей; участь у відкритих лекціях, практичних заняттях, інтернет-конференціях, сусідських форумах і форумах інтернет-сайтів згідно із затвердженим графіком. За результатами проведення окреслених заходів пропонуються випуск організаторами і слухачами заходів спільних посібників бюджетної грамотності, методичних рекомендацій щодо підвищення бюджетної грамотності, інформаційних листівок.

V етап: лютий 2021 р. – проведення семінару на тему «Проблемні аспекти запровадження бюджетної грамотності в Україні». Головними організаторами цього семінару є Комітет Верховної Ради України з питань бюджету і Департамент атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування Міністерства освіти та науки України. На цьому етапі передбачаються участь і виступи представників законодавчої та виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, ВНЗ, які мають спеціалізовані вчені ради за спеціальностями 08.00.08. – Гроші, фінанси і кредит, 08.00.03. – Економіка та управління національним господарством; ВНЗ, які мають кафедри, що готують фахівців за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». За результатами семінару учасники визначають головні проблеми запровадження бюджетної грамотності в Україні та перспективи подальшої співпраці в цьому напрямі укладають договори про проведення ознайомчої, виробничої та переддипломної практик для студентів, з подальшим працевлаштуванням найкращих з них на вакантні місця.

Запропонована Дорожня карта бюджетної грамотності дозволяє підвищити рівень професійної компетентності всіх її учасників, зміцнити взаємодію

органів державної влади, органів місцевого самоврядування, науково-освітніх установ та населення і здатна стати основою для забезпечення результативного управління в бюджетній сфері в умовах обмеженості бюджетних коштів.

Список використаних джерел

1. Школа бюджетної грамотності для громадських організацій. Посібник для тренерів / авт. кол. : А. М. Бойко, Г. А. Борщ, Н. М. Гринчук та ін. ; за заг. ред. Г. А. Борща. Київ : Фонд Східна Європа, 2017. 298 с.

Можар Павло Сергійович,
*студент IV курсу,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»;
науковий керівник:*
Залюбовська Світлана Сергіївна,
*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

Необхідною умовою розвитку економіки є висока інвестиційна активність. Вона досягається шляхом збільшення реалізованих інвестиційних ресурсів і найбільш ефективного їх використання в пріоритетних секторах матеріального виробництва і соціальної сфери. Саме інвестиції формують виробничий потенціал на новій науково-технічній базі і визначають конкурентні позиції країн на світових ринках [4].

На сучасному етапі економічного розвитку України спостерігається нестача власних коштів, тому підвищення інвестиційної привабливості держави є актуальним питанням. Україна має всі шанси і можливості стати однією з ведучих країн у сфері залучення іноземних інвестицій, оскільки вона має багато природних ресурсів, кваліфіковані трудові ресурси, широкий ринок збуту, велику науково-технічну базу і євро інтеграційний вектор економічного розвитку. Нажаль наразі доходи від залучених інвестицій не є достатніми для покриття слабких місць в економіці і усунення наявних деструкцій. Тому є очевидною необхідність пошуку нових напрямів пожвавлення руху інвестиційних коштів в Україну і переосмислення підходів до створення умов для постійного зростання показників інвестиційної привабливості вітчизняної економіки. Адже чим більше інвестицій надходить до держави, тим більшими будуть темпи соціально-економічного розвитку нації, поглиблення інтеграції до сучасного світового ринку і відповідно роль країни у міжнародній політиці.

Розглянемо окремі визначення трактування економічного поняття «інвестиційний клімат». А. Пересада визначає інвестиційний клімат держави як сукупність політичних, правових, економічних та соціальних умов, що забезпечують та сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних та закордонних